

הוא דווקא בכופר בשבועה בדברים שהן ממון.

יצאו אלו, כל המקרים לעיל, שתשלומיהן הן קנס, וכפירתן אינה מחייבת קרבן שבועת הפקדון.

מב-ב ומדייק מכאן אביי: **מאי לאו**, האם לא מדובר בשעמד כבר בדין, וחייבוהו ממון על פי עדים, ועתה תובעו על ממון זה! ובכל זאת שנינו במשנה שפטור מקרבן שבועה, היות ועיקרו הוא קנס!

ודחה רבה את קושיית אביי: **לא**. אלא מדובר שם בשלא עמד בדין עדיין.

ומקשה אביי: **והא מדרישא** של המשנה, דהיינו, דברי רבנן, שחולקים על רבי שמעון, וסוברים שחייבין קרבן שבועה אף בתשלומי קנס — על כרחך מדובר בשעמד בדין, ודאי **סיפא נמי**, דהיינו, דברי רבי שמעון שנחלק עליהם, מדובר בשעמד בדין!

דקתני ברישא של אותה משנה: **אין לי** שחייבין קרן וחומש וקרבן אשם גזילות על שבועת כפירת ממון, **אלא בדברים שמשלמין עליהם את הקרן בלבד**.

תשלומי כפל, תשלומי ארבעה וחמשה⁽¹⁶⁾,

והאונס והמפתה, ומוציא שם רע, שכל אלו תשלומי קנס הם — מניין שיהא חייב קרן וחומש וקרבן אשם גזילות על כפירתן בשבועה?

תלמוד לומר מדכתיב באותה פרשה: **"ומעלה מעל"** — ריבה אף את הכופר בתשלומים הללו כדין כל הכופר בשבועת הפקדון.

והשתא, היכי דמי?

אי דלא עמד עדיין בדין, תשלומי כפילא מי איכא? היאך הוא תובעו עליהם, והרי עדיין לא הוכח בבית דין שגנב! (17) ועוד, שמא יודה ויפטר!

אלא, פשיטא שמדובר בשעמד בדין!

ומדרישא בשעמד בדין, מן הסתם סיפא נמי מדובר בה בשעמד בדין!

[וזה שכתוב בסיפא "יצאו אלו שהן קנס", היינו שציקרן קנס].

אמר ליה רבה: **יכולנא לשנויי לך** [יכול אני לתרץ לך], שברישא מדובר בשעמד בדין, ולכן חייב קרבן שבועה, ואילו בסיפא מדובר בשלא עמד בדין, ולכן תשלומי קנס

ושוב לא הוי קנס! ותירצו, דאין לך ייחוד גדול מזה שהעבד תובע את גופו מרבו שישחררנו ויכתוב לו גט שחרור על כך.

והגר"ש רוזובסקי תמה על דבריהם, למה האריכו בקושייתם, הרי אפשר להקשות בפשיטות, מה שייך יחוד כלי בשחרור עבד, וכי העבד ישחרר את עצמו על ידי כלי? ועיי' במהרש"א.

16. כתבו התוס' ישנים, שאף רבי שמעון מודה בזה, שודאי שלא שביק איניש מידי דכי מודה מיחייב, ותבע מידי דכי מודה מפטר. וכאן גם הכל קיין, ולא שייכת הסברה שהוא אומר להלן, דלא שביק איניש מידי דקיין וכו'.

17. דאפילו אם נמצאה בידו הגניבה, לא מצי למתבעיה ולמימר ליה: אתה גנבתו, שלם לי הכפל! שהרי כל עוד שלא עמד בדין, יכול הוא